Vrijdag 6 September 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4903

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur Dr. Joh Hartog. Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Red.-adres Conciëntiessteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes. Postbus 14. Oranjestad: tel 38.

BYRNES:

x Wenst centrale regering voor Duitsland
x Erkent Oder niet als Duitse Oostgrens
x Is tegen toekenning van Rijnland en Ruhrgebied aan Frankrijk.

BYRNES SPREEKT TE STUTTGART.

James F. Byrnes heeft te Stuttgart verklaard, dat de Verenigde Staten ten spoedigste de vestiging van een voorlopige Duitse regering voor Duitsland wensen. Doch hij voegde eraan toe in een rede, welke als een der belangrijkste uitlatingen over de buitenlandse politiek door een Noordamerikaans staatsman sedert het eind van de oorlog beschouwd wordt, dat de bezettingsstrijdkrachten vermoedelijk gedurende een lange periode in Duitsland zullen moeten blijven.

JIMMY BYRNES
Wenst geen misverstand.

„Ik wens geen misverstand hierover te doen ontstaan", zeide Byrnes, „Wij zullen niet afschrikken van het doen van onze plicht, Wij zullen ons niet terugtrekken. Zolang een bezettingsmacht vereist is in Duitsland zal het leger der Verenigde Staten deel uitmaken van die bezettingsmacht."

De Secretaris van Buitenlandse Zaken richtte zich tot een gehoor van Duitse en Geallieerde leiders in de tijdelijke zetel van het bewind voor de Noordamerikaanse zone. De stad was vrolijk versierd met vlaggen. Om veiligheidsredenen was de militaire politie versterkt.

Terwijl hij de nadruk legde op de wens der Verenigde Staten om Duitsland weer te zien opstaan als een vreedzame gecentraliseerde staat, verwierp Byrnes de Franse eisen ten aanzien van het Rijnland en het Ruhrgebied en waarschuwde hij Polen en Rusland, dat de Verenigde Staten Duitslands Oostgrens niet achten als te zijn gevestigd aan de Oder.

De gebieden die thans bezet zijn door Polen en Rusland zijn „voorlopig toegewezen" te Potsdam en „het protocol van de Potsdam-conferentie maakt duidelijk dat de hoofden der regeringen niet overeenkwamen om bij de vredesregeling de afscheiding van enig bepaald gebied te steunen."

Byrnes, die aandrong op de spoedige vestiging van een centraal bestuur voor Duitsland, verklaarde, dat de Geallieerde viermogendhedenraad „in vele belangrijke quaesties Duitsland niet bestuurt en evenmin toestaat dat Duitsland zichzelf bestuurt".

„Al wat de Geallieerde regeringen kunnen doen", zo zeide hij, „is de regelen te stellen volgens welke Duitsland zich kan besturen. De Geallieerde bezettingsstrijdkrachten behoren te worden beperkt tot zulk een aantal dat voldoende is om zorg te dragen dat deze regelen worden nageleefd."

„Het is de mening van de Noordamerikaanse regering dat de voorlopige regering niet moet worden samengesteld door andere regeringen, doch een Duitse Nationale Raad moet zijn, samengesteld uit democratisch-verantwoordelijke minister-presidenten of andere hoofdambtenaren van de verschillende staten of provincies, welke gevestigd zijn in elk der vier zones. Onderworpen aan het blijvend gezag van de Geallieerde Raad van Toezicht moet de Duitse Nationale Raad zelf verantwoordelijk zijn voor de behoorlijke functionnering van de centrale administratieve bureaux, welke voldoende macht moeten hebben om de administratie van Duitsland te verzekeren als een economische eenheid, gelijk beoogd door de overeenkomst van Potsdam."

Byrnes wees vooral op de Noordamerikaanse mening, dat Duitsland moet worden bestuurd als een economische eenheid. Hij zeide: „Het is niet in het belang van het Duitse volk en evenmin van de wereldvrede, dat Duitsland een pion of een deelgenoot wordt in de militaire strijd om de macht tussen Oost en West."

Byrnes legde er de nadruk op, dat de Verenigde Staten zich zullen houden aan de overeenkomsten om de Sovjet-eisen ten aanzien van Koningsbergen in Oost-Pruisen en het Poolse verzoek om herziening van zijn Noordelijke en Westelijke grenzen te steunen.

Byrnes verklaarde evenwel, dat Silezië en andere Oostelijke Duitse gebieden vóór de bijeenkomst te Potsdam aan Polen werden toegewezen enkel „voor administratieve doeleinden" en dat Groot Britannië, Rusland en de Verenigde Staten niet overeenkwamen om bij de vredesregeling de afscheiding van enig bepaald gebied te steunen. Dit gaf den Duitsers enige reden om te hopen, dat zij niet al hun Oostelijke gebieden aan Polen zullen moeten afstaan. Sommige Duitse politieke leiders hebben de laatste tijd in redevoeringen zich openlijk tegen dergelijke afscheidingen verzet. Byrnes zeide, dat Frankrijk recht heeft op het Saargebied, doch hij verklaarde zich tegen het Franse plan voor de internationalisatie van het Ruhrgebied en het Rijnland. De Secretaris leverde vooral critiek op de Geallieerde Bestuursraad, omdat deze er niet in geslaagd is de vereniging van Duitsland overeenkomstig het accord van Potsdam te bewerkstelligen (Stuttgart, (AP) 6.9).

DE „FRANKLIN D. ROOSEVELT" TE ATHENE.

Het Noordamerikaanse vliegdekschip „Franklin D. Roosevelt" en zijn escorterende oorlogsschepen is te Athene aangekomen voor een beleefdheidsbezoek, dat een enorme furore veroorzaakt heeft in de Russische pers. Men heeft een uitgebreid program voor het verblijf dat vier dagen zal duren. Woensdag gaven de vliegtuigen van het schip een vertoning voor de correspondenten en fotografen.

Volgens de berichtgevers was men van plan geweest om meer dan honderd vliegtuigen boven Athene te zenden op verzoek van de Helleense regering, doch later werd van diplomatieke zijde medegedeeld, dat de uitvoering werd afgelast. Volgens de verklaring wenst het Noordamerikaanse Departement van Buitenlandse Zaken geen krijgsvertoon terwijl de schepen zich te Athene bevinden. (Athene, (AP) 5.9).

ENGELAND WAARSCHUWT

Groot Britannië heeft de vredesconferentie gewaarschuwd, dat het zich zal terugtrekken van de overeenkomst der Grote Vier over de verdeling van Venezia Giulia indien Triëst geen werkelijk internationale status krijgt als een vrij gebied. De Britse afgevaardigde Hector McNeil, die beweerde dat Joegoslavië een „zeer speciale positie" vraagt, zeide, dat Groot Britannië de gehele overeenkomst zal herzien indien de onafhankelijkheid van Triëst in gevaar wordt gebracht.

Het Britse standpunt over het felste territoriale dispuut waarover de conferentie delibereert, werd ingenomen in antwoord op de eis van de Slavische mogendheden voor de Joegoslavische beheersing van Triëst. (Parijs, (AP) 6.9).

GELDIGHEID ERKEND.

Panayotis Canellopoulos, oud-Premier en leider van de Republikeinse Unie, heeft de geldigheid van het plebisciet van Zondag over de terugkeer van den koning erkend. George Papandreou, een andere oud-Premier en eveneens leider van het republikeinse blok, zeide, dat zijn Sociaal Democratische Partij onvoorwaardelijk de constitutionele monarchie als het wettige regime van Hellas zal erkennen. (Athene, (AP) 5.9).

MOLOTOV TERUG.

Molotov is te Parijs teruggekeerd na even gestopt te hebben te Berlijn, aldus werd door de Russische Ambassade te Parijs gemeld. Zoals men weet vloog Molotov Zaterdag naar Moskou voor besprekingen. (Parijs, (AP) 6.9).

SFORZA BIJ TRUMAN.

Graaf Carlo Sforza zeide na zijn bezoek aan President Truman, dat hij in gebroken Spaans den Zuidamerikanen verteld had nooit te vergeten, dat zij Panamerikanen zijn en hoe groot de belangstelling der Verenigde Staten voor Latijns-Amerika was.

Dit heb ik aan Truman medegedeeld, aldus Sforza, die als lid van de Italiaanse wetgevende vergadering op een dankzeggingsbezoek naar de Latijns-Amerikaanse landen ging en o.a. Brazilië, Argentinië, Uruguay, Chili, Panamà, Colombia en Mexico bezocht.

Sforza legde de nadruk op de industriële opleving in Italië, als gevolg waarvan uitvoer te verwachten is. Vele streken produceren thans meer dan voor de oorlog. Sforza wenste niet over de herstelbetalingen te praten, maar sprak alleen zijn vertrouwen uit, dat de geallieerden niet boven Italië's capaciteiten zullen vragen. Op 9 September gaat Sforza via Londen naar Italië (Washington, (AP) 6.9).

USA-luchtmacht spreekt van wapenen, welke Atoombom overtreffen.

Vreemde raketten boven Hellas aan vooravond 's konings terugkeer

Noordamerikaanse zeeliedenstaking verlamt het scheepvaartverkeer

ATOOMBOM AL VEROUDERD?

De Noordamerikaanse legerluchtmacht heeft in een verklaring te kennen gegeven, dat de atoombom misschien nooit meer gebruikt zal worden in de oorlog.

Zij deelde mede, dat wapenen welke doeltreffender kunnen blijken te zijn, worden bestudeerd door de Noordamerikaanse luchtverdediging. De aard hiervan werd niet te kennen gegeven. Volgens de verklaring leggen de technici zich toe op „geheel nieuwe wapenen en methoden voor het voeren van een luchtoorlog" waarbij men het meeste materiaal dat in Wereldoorlog II gebruikt werd al niet meer in aanmerking neemt. (Washington, (AP) 6.9).

VREEMDE RAKETTEN.

De Helleense Premier Constantine Thaldaris deelde aan verslaggevers mede, dat gedurende de laatste dagen raketten gezien zijn boven Hellas. Zo verschenen deze raketten boven Thessaloniki en het Macedonisch gebied. De Premier voegde eraan toe: „Wij weten niet van welke richting zij kwamen" (Londen, (AP) 5.9).

DE SCHEPEN KUNNEN NIET VERTREKKEN.

De stakende zeelieden van de AFL hebben posten gevormd rondom New Yorks waterkant, zodat 534 schepen in de haven niet kunnen vertrekken (New York, (AP) 6.9).

DE ZEELIEDENSTAKING.

De zeeliedenstaking van de AFL (American Federation of Labour) stopte al het werk van 100.000 zeelieden van de verschillende vakbonden langs de Atlantische kusten en aan de Golf van Mexico. Het gaat om de loonsverhoging van 7½ op 10 dollar per dag.

Wellicht zullen nog een 300.000 andere stakers zich bij de eerste voegen, waarbij ook mensen van de CIO (Congress of Industrial Organisation). Troepenschepen en schepen voor herstelvracht naar arme gebieden waren eerst uitgezonderd, maar nu niet meer. Het is een der grootste stakingen en de gevolgen zullen diep in de industrie invreten (New York, (AP) 6.9).

SCHEPEN WORDEN OPGEHOUDEN.

De Noordamerikaanse Vakbond voor zeelieden heeft een staking uitgeroepen waardoor reeds 27 schepen in de haven van Los Angeles zijn opgehouden.

1000 Manschappen bevinden zich aan wal om stakerswacht te lopen.

Waarschijnlijk zal het Nederlandse schip „Frans Hals" nog kunnen uitvaren. Ook de „Poeraulaut" die in het droogdok ligt zal waarschijnlijk nog de haven kunnen verlaten. (Los Angeles, Aneta, 5.9).

GAAT RUSLAND ERUIT?

De „Daily Mail" van Londen maakt melding van „betrouwbare inlichtingen" uit Parijs volgens welke Rusland zich mogelijk uit de Verenigde Naties zal terugtrekken. Wilson Broadbent, de diplomatieke correspondent van het blad, legt er de nadruk op, dat er geen officiële aanwijzingen zijn dat Rusland van plan is zich terug te trekken uit de Verenigde Naties, doch dat de loop van de Sovjet-politiek wel in deze richting wijst. Zo wijden invloedrijke Russen in de communistische partij geen aandacht meer aan de internationale samenwerking, omdat zij ervan overtuigd zijn, dat de Westelijke mogendheden volkomen en onwrikbaar gekant zijn tegen hun eigen opvattingen Londen, (AP) 5.9).

ZENUWOORLOG.

Vassili Dendramis, de Helleense afgevaardigde in de Verenigde Naties, beschuldigde de Sovjet-Unie ervan een zenuwoorlog te voeren tegen de Helleense regering en ontkende de Russische beschuldigingen volgens welke Hellas de vrede in de Balkan zou bedreigen. Dendramis verscheen voor de Veiligheidsraad om antwoord te geven op de aantijgingen die de dag tevoren gedaan werden door Dmitri Manuilsky, Minister van Buitenlandse Zaken van de Sovjet-Oekraïne.

Dendramis zeide, dat, instede van Albanië en Boelgarije te bedreigen, Hellas zich meer dan ooit aan de vrede heeft gewijd. Hij noemde de Albanen en Boelgaren „vuige collaborationisten" (Lake Success, (AP) 5.9).

ZAL MET DEN KONING PRATEN.

De Helleense Premier Constantine Thaldaris maakte bekend, dat hij met Koning George II en andere Helleense regeringsautoriteiten zal confereren bij de terugkeer van den vorst in Hellas op Vrijdag (Londen, (AP) 5.9).

ARGENTIJNS TRANSPORT-VERDRAG MET V.S.

Buitenlandse Zaken te Washington kondigde een komend verdrag inzake luchtvervoersmogelijkheden tussen Argentinië en de Verenigde Staten aan (Washington, (AP) 6.9).

het nieuws van vandaag

Oost en West komen steeds scherper tegenover elkaar te staan. Dit blijkt uit alle besprekingen en conferenties die thans gaande zijn, doch treedt ook vooral aan het licht in het bezette, verdeelde Duitsland.

James F. Byrnes, de Noordamerikaanse Secretaris van Buitenlandse Zaken, heeft de tegenstellingen nog speciaal aangedikt toen hij gisteren te Stuttgart, de hoofdstad van de Noordamerikaanse bezettingszone, een politieke rede hield, welke door waarnemers beschouwd werd als een der belangrijkste die sedert het einde van de oorlog door een diplomaat werd uitgesproken.

Byrnes stippelde namelijk de Noordamerikaanse politiek ten aanzien van Duitsland in het bizonder en van Europa in het algemeen duidelijk uit.

In de eerste plaats verklaarde hij, dat de Noordamerikaanse regering een centrale Duitse regering voor Duitsland wenst. Hoewel deze regering natuurlijk aan Geallieerd toezicht onderworpen zal moeten zijn, zal zij verantwoordelijk zijn voor het bestuur. Vanzelfsprekend moet er in de eerste tijd een Geallieerde bezetting blijven om toe te zien dat de regelen die door de Geallieerden worden gesteld, worden nageleefd.

Belangrijk is ook de verklaring van Byrnes, dat de Verenigde Staten de Oder nog helemaal niet beschouwen als de Oostgrens van Duitsland. Over de Oostelijke gebieden van Duitsland, die thans door de Russen en Polen bezet zijn, zal op de vredesconferentie voor Duitsland nog beslist moeten worden. En men kan wel verwachten — hoewel Byrnes dat niet onomwonden zeiden — dat de Westelijke mogendheden dan niet zomaar alles aan de Russen en Polen zullen toekennen.

Voorts zeide Byrnes ook tegen de toekenning van het Rijnland en het Ruhrgebied aan Frankrijk te zijn. Evenmin wil hij deze gebieden onder een internationaal bestuur plaatsen. Wel, zeide Byrnes, heeft Frankrijk recht op het Saargebied.

Men weet dus wat de Verenigde Staten beogen en ook dat zij zich voortdurend bezig zullen houden met de ontwikkeling der zaken in Europa. En aangezien zij thans onverzettelijk zijn ten aanzien van de expansiezucht der Sovjets wordt door het Londense blad „Daily Mail" voorspeld, dat de Sovjet Unie binnen niet al te lange tijd zich uit de organisatie der Verenigde Naties zal terugtrekken.

Een Surinaamse Industrie met mogelijkheden

door

FERNAND L. DE ROOY.

Suriname is een land van vruchten. Misschien is het ook wel een land van rijst en van bauxiet en van hout en nog andere dingen, doch in ieder geval zal iemand, die er een bezoek brengt, wel het meest gewaar worden hoeveel heerlijke vruchten er zijn. De vruchten immers, helpen het verblijf veraangenamen. En de gastvrije Surinamers weten dat zij een vreemden gast het best ten dienste kunnen zijn door hem te verrassen met een flinke hoeveelheid van de sappigste vruchten die men zich kan indenken.

Het is niet nodig een opsomming te geven van deze vruchten. Velen zal de naam toch niets zeggen wanneer zij haar nooit hebben geproefd. En zo zij er al mede bekend zijn heeft het geen zin over de smaak, de aroma en andere eigenschappen te gaan uitwijden. Voldoende is te weten dat Suriname rijk is aan vruchten en dat zelfs in de hoofdstad Paramaribo er weinig percelen zijn waarin men niet een of andere vruchtboom zal aantreffen.

Wat — zo kan men zich afvragen — ligt dan meer voor de hand dan een conserven-industrie? Want niet overal ter wereld vindt men al deze heerlijke vruchten zo voor het grijpen en niet overal kent men de recepten om deze vruchten zodanig te bereiden dat er een nieuw en smakelijk consumptie-product uit ontstaat.

Inderdaad zijn dan ook verschillende personen op de gedachte gekomen een conserven-industrie te beginnen, doch tot voor enkele jaren is het door allerlei moeilijkheden, waarvan het gebrek aan kapitaal wel een der grootste is nooit tot de oprichting gekomen van een fabriek om de Surinaamse vruchten te conserveren.

De oorlog heeft echter wat geld gebracht in Suriname en zo hebben enkele energieke mensen besloten krachtige pogingen aan te wenden om eindelijk tot de verwezenlijking van dit idee te komen. Zo zijn er nu twee ondernemingen voor het verwerken en conserveren ontstaan, waarvan één nog niet op gang is en de tweede juist bezig is nieuwe producten op de markt te brengen.

De onderneming aan de Rijsdijkweg.

De eerste onderneming, welke op ongeveer 25 kilometer van Paramaribo gelegen is aan de Rijsdijkweg, verkeert nog in een beginstadium. Enkele lieden brachten wat geld bij elkaar en richtten een naamloze vennootschap op, welke de naam kreeg van Surinaamse Vruchtenteelt- en Conservenmaatschappij. Hoewel men nog niet voldoende bij elkaar had om verzekerd te zijn van succes begon men niettemin met de werkzaamheden. Een ananas-plantage aan de Rijsdijkweg werd gekocht en langs de spoorbaan die van Paramaribo uit het binnenland in voert, werd een fabrieksgebouw opgezet met een lengte van 40 en een breedte van 20 meter. Dit gebouw ziet iedereen liggen die per vliegtuig in Suriname aankomt en naar Paramaribo rijdt. Het is van hout opgetrokken, doch dit hout is zo sterk dat men werkelijk niet bevreesd behoeft te zijn dat het spoedig in verval zal geraken. De balken die het dak stutten kunnen een eeuwen mee en het is te hopen dat zij lang de dienst zullen mogen doen waarvoor zij bestemd zijn. Want moet het bedrijf mislukken dan zal dat heus niet liggen aan de mensen die er thans in werkzaam zijn, doch eerder aan kapitaalsgebrek of een andere omstandigheid die thans niet voorzien wordt.

De heer Henny van Leesten, de leider van dit bedrijf, heeft voldoende ervaring op het gebied van conserven om te voorkomen dat de producten niet goed zullen zijn. De heer Van Leesten was jarenlang woonachtig in de Verenigde Staten waar hij als leraar op een landbouwschool werkzaam was. Zijn opleiding heeft hij o.a. gehad van den wereldberoemden George Washington Carver van wie hij nog verschillende interessante staaltjes kan vertellen.

Recepten voor het vervaardigen van allerlei smakelijke dingen kent hij in overvloed en waar hij tekort mocht schieten kan zijn echtgenote de nodige gegevens verschaffen. Zo liet de heer Van Leesten ons een drank proeven, vervaardigd van ananassap en gemberbier, welke ongetwijfeld de meest critische fijnproevers in verrukking zou brengen. Een Nederlandse plantkundige expert die tegelijkertijd een bezoek aan de onderneming bracht en eveneens een proefje kreeg, was niet meer van de fles af te houden. Bij een wandeling door de uitgestrekte ananasvelden kon deze man trouwens zijn hart ophalen aan de sappige vruchten, waaronder men zulke soorten aantreft als de Ripley Queen, de Smooth Cayenne (zonder doornen behalve aan de punten der bladeren) en de Indiaanse soort.

Voorlopig moeten deze vruchten gewoon verkocht worden, aangezien de fabriek nog niet in werking is en men nog bezig is de machinerieën te monteren. Als men eenmaal gereed is hoopt de heer Van Leesten niet alleen van de ananas, conserven te zullen maken doch ook van allerlei andere vruchten.

Dat deze onderneming veel belooft bewijst wel het feit, dat een Europees concern pogingen aanwendde om het op te nemen. Het resultaat van de aandeelhoudersvergadering waarop een beslissing genomen zou worden is mij nog niet bekend, doch het zou niet te verwonderen zijn, gezien het tekort aan kapitaal waarmede de N.V. te worstelen had. Mocht men besloten hebben niet in de voorstellen te treden dan zal men waarschijnlijk van het Surinaamse Gouvernement steun zien te verkrijgen om het bedrijf goed op gang te brengen.

Op Curaçao en Aruba zouden degenen die geen raad weten met hun geld dan wel aandacht mogen besteden aan deze onderneming aan de Rijsdijkweg in Suriname.

Het bedrijf op Soekibaka.

De tweede onderneming, de Handelsvereniging Soekibaka, is reeds druk in de weer met het vervaardigen van nieuwe producten en het perfectionneren van de huidige productiemethoden. Bovendien houdt dit handelsvennootschap zich bezig met de uitvoer van verschillende onverwerkte vruchten, voornamelijk citrus.

Soekibaka ligt in Paramaribo zelf en wel aan de rivier met een prachtig uitzicht heeft

op het „Van Beek-eiland", zoals de boven het water uitstekende romp van het door de Duitsers tot zinken gebrachte schip „Goslar" sarcastisch genoemd wordt.

De oorspronkelijke vennoten zijn de heren M. Meursinge, een Europese Nederlander die de ambtenarij vaarwel zegde, en G. F. May, een Surinaams planter en deskundige op het gebied van conserven.

Reeds tijdens de oorlog bestond te Soekibaka een klein bedrijf, hetwelk door het Gouvernement gesticht was en onder het Departement van Landbouw-Economische Zaken ressorteerde. De heer Guillaume François May had er toen reeds de leiding over, doch besloot later samen met den heer Meursinge het van het Gouvernement over te nemen.

Dit bewijst al dat hij er goede mogelijkheden in zag, doch bovendien kan er op gewezen worden, dat ook dit bedrijf onder druk staat van Nederlandse belangen die er een middel in zien om zich te verrijken.

In den heer May heeft de onderneming een kundig leider. Zeven jaar lang was hij op landbouwgebied werkzaam in Haïti. Hij bekwaamde zich in het conserven van alles en nog wat en behaalde op een „internationaal canning contest" te New York de tweede prijs met zijn recepten. Ook bracht hij een bezoek aan Hawaiï waar — zoals men weet — ananassap in blikken wordt geconserveerd.

Sinds 1933 in Suriname teruggekeerd legde de heer May zich toe op het nemen van proeven en vooral de ananasmoes en schijven, welke hij in blikken conserveerde, zijn in Nederland gunstig beoordeeld.

Op het ogenblik zijn in het bedrijf van de HVS meer dan zestig personen werkzaam en op tijden dat een verscheping moet plaatsvinden wel meer dan honderd. Ik kon zien hoe de sinaasappelen machinaal gesorteerd en verpakt worden en mij werd uitgelegd hoe zij bovendien van een parafine-laagje voorzien en gepolijst kunnen worden, doch deze behandeling maakt de vrucht een cent duurder zodat de afnemers haar maar liever ongepolijst kopen.

Afgekeurde vruchten (dit wil niet zeggen dat zij bedorven zijn, doch louter ongeschikt voor uitvoer) worden uitgeperst en verder verwerkt. Behalve dat er meisjes nodig zijn om de vruchten te hantegen, geschiedt alles machinaal. Een enorme concentrator staat midden in de fabriek, doch daarnaast heeft men machines om olie uit de schillen der citrusvruchten te halen.

Niet alle afgekeurde vruchten kunnen evenwel verwerkt worden en zo ziet men hele stapels liggen, waarnaar men in andere landen zou smachten, doch die in Suriname op de vuilnisbelt terecht komen. Van de economische kant bezien is het echter noodzakelijk want Suriname heeft op het ogenblik zoveel citrus dat men er soms geen raad mee weet. Voor verscheping naar het buitenland is men vrijwel geheel van de K.N.S.M. afhankelijk, doch deze maatschappij onderhoudt op het ogenblik een wilde vaart op Suriname zodat de verschepers nogal risico lopen.

Enkele van de nieuwe producten die de HVS op de markt gebracht heeft in de laatste tijd zijn orangeade en citronade — stroppen waarvan verfrissende dranken gemaakt kunnen worden door aanlenging met water. Voorts wordt te Soekibaka ook „hot sauce" (voornamelijk van peper) en jam vervaardigd.

Een van de moeilijkheden waarmede men te kampen heeft is het gebrek aan goed verpakkingsmateriaal.

Wil men de producten verkopen dan moeten zij ook op aantrekkelijke wijze verpakt zijn. Doch Suriname heeft geen glas- en tinfabrieken en het buitenland kan nog geen flesjes, jampotjes en blikjes leveren. Men moet zich dus wel behelpen met flesjes en potjes welke vroeger een andere inhoud hebben gehad.

Niettemin versagen de ondernemers niet en pakken hard aan. Van de meeste producten is de afzet verzekerd en slechts door de moeilijkheden te overwinnen, welke bij elk begin komen kijken, kan het succes worden bereikt.

BEZOEK COLOMBIAANSE OORLOGSSCHEPEN.

Gisterochtend arriveerden in onze haven de Colombiaanse Oorlogsschepen „Carabobo" en „Pichincha". Aan boord van de oorlogsbodems bevindt zich als oudste commandant, de „Capitan de Corbeta" Juan A. Pizarro.

Namens den A.M.C. werden de Colombiaanse oorlogsschepen verwelkomd door zijn adjudant, den luitenant ter zee 2e klasse P. van Noort.

Om 9.30 uur maakten de Commandanten in gezelschap van den Colombiaansen Consul hun opwachting bij den A.M.C., den Kapitein luitenant ter zee H. J. Suermondt en den Commandant Infanterie Curaçao, den majoor K. L. A.J.G. Boutmy.

Om 11.15 uur werden de commandanten en de Colombiaanse Consul ontvangen door Zijne Excellentie den Gouverneur, waarna om twaalf uur de Commandanten en enige officieren aanzaten aan een lunch bij den AMC.

Om 16 uur brachten de A.M.C. en anderen een tegenbezoek aan boord van de Colombiaanse oorlogsbodems.

Hedenmorgen brachten veertien Colombiaanse adelborsten een bezoek aan Hr. Ms. „Johan Maurits van Nassau" en de Marinebasis Parera.

Zondagmorgen vertrekken de „Carabobo" en „Pichincha" wederom van Curaçao.

IS. DE LIMA IN NEW YORK.

De heer en mevrouw De Lima, die dezer dagen vergezeld van mevrouw de weduwe de Lima en kind, naar de Verenigde Staten vertrokken, zijn in New York aangekomen.

NA VIJF JAAR THUIS.

De heer Moises H. Alvarez Correa en zijn echtgenote mevrouw R. Alvarez Correa-da Costa Gomez, zijn gisteren tezamen met hun vijfjarig zoontje, uit New York op Curaçao aangekomen. Dit is het eerste bezoek sedert vijf jaren, dat de heer en mevrouw Correa aan Curaçao brengen. Na een welkome ontvangst en lunch op Hato namen de heer en mevrouw Correa hun intrek in hun woning op Scharloo.

SCHEEPSBERICHTEN.

5 September 1946.

Camco naar C. Trujillo, Baralt naar Maracaibo, v. Ostade van Kingston.

6 September 1946.

Rangitiki van Colon.

VERKLARINGEN VAN NOORDUYN.

Ir. Jan Noorduyn, directeur van de CPIM en de CSM, kwam Donderdag te New York aan op doorreis naar Nederland, waar hij een bespreking van de Shell te 's-Gravenhage zal bijwonen. Hij verklaarde, dat de productie van 100 octaan benzine waarop de CPIM zich gedurende de oorlog had toegelegd, nu was stopgezet, maar dat de fabrieken op volle capaciteit doorwerken en vele bijproducten fabriceren onder andere voor de fabricage van plastieken (New York, Aneta, 6.9).

POLITIEBERICHTEN.

Aan de verkeerde kant.

Reed in de B.v.d. Veen Zeppenfeldstraat de bestuurder van rijwiel nummer 210-A tegen het portier van auto 1054-A op het moment, dat de bestuurder van deze auto het portier aan de verkeerszijde open deed op het moment, dat de wielrijder passeerde met genoemd gevolg. Tengevolge van de botsing werd het rijwiel licht beschadigd.

Een vuilbrandje.

Bleek dat op het open terrein benoorden de Club „Suriname" een klein vuilbrandje was ontstaan. Daar dit brandje geen grote omvang had aangenomen kon het met het snelblus-apparaat worden geblust.

Lastige kornuiten.

Werd door een chauffeur der V.O.C. autobus assistentie verzocht, daar zich in de bus twee Arubanen bevonden welke niet wilden betalen. Zij verstoorden tevens de orde in deze autobus.

Toen de politie trachtte deze personen te overtuigen dat het beter zou zijn om de bus te verlaten en hierbij enige drang moest oefenen daar bedoelde personen bovendien in staat van dronkenschap verkeerden, verzette een hunner zich met geweld hier tegen en trok het uniformshirt van een politieman stuk. Toen de politie hen vervolgens naar de politiewacht over wilde brengen, belemmerde een tweede persoon de Politie in de uitoefening hiervan.

Beide personen zijn vervolgens ter kalmering ingesloten, en na te zijn ontnuchterd na aanzegging van een P.V. naar huis gezonden.

Ter ontnuchtering.

Verscheen aan de wacht de vrouwspersoon L.C. die in haar woning door den manspersoon genaamd N. werd lastig gevallen. Daar bedoelde manspersoon in kenlijke staat van dronkenschap verkeerde is hij ter ontnuchtering ingesloten.

Roekeloos.

Had een aanrijding plaats ter hoogte van Savaneta tussen twee vierwielige motorrijtuigen respectievelijk genummerd 965-A (luxe auto) en 964-A (truck) en bestuurd door F. d. P. K. en F. E. Z. Bij deze botsing werden twee vrouwspersonen van het hotel Hija del Dia gewond, die in auto 965-A zaten.

Door Dr. Emanuels werd eerste hulp verleend. De vermoedelijke schuldige is de bestuurder van de luxe auto die de truck op roekeloze wijze wilde passeren. Er wordt P. V. opgemaakt.

Kleine gevalletjes.

Verder werden verbaliseerd: 8 personen wegens openbare dronkenschap; een bestuurder wegens het rijden met ondeugdelijke remmen en stuurtoestel, 1 bestuurder voor het rijden in verboden richting en zonder rijbewijs, 2 personen wegens orde verstoring en verzet tegen de Politie, 2 personen wegens het vechten op de openbare weg.

ONS KONINKRIJK

GROTERE ACTIVITEIT.

Bij luchtverkenningen bleek dat de Activiteit van Indonesische troepen ten Zuid-Oosten en ten Oosten van Batavia sterk toeneemt. (Batavia, Aneta, 4.9).

DETACHEMENT NAAR INDIE.

Het uit 14.000 man bestaande eerste detachement van de 7 December Divisie is Dinsdag aan boord van de Klipfontein naar Nederlands Indië vertrokken. (Amsterdam, Aneta, 4.9).

GEDECOREERD.

20 Nederlandse mannen en vrouwen die als ondergrondse werkers Noordamerikaanse vliegers hebben geholpen Nederland te verlaten gedurende de oorlog, hebben een der hoogste Noordamerikaanse onderscheidingen voor buitenlanders, nl. de Vrijheids-medaille, met gouden en zilveren palmen, ontvangen.

Een der gedecoreerden is Juffr. J. Folmer van Amsterdam die 320 Noordamerikaanse vliegers hielp ontsnappen. Zij werd door de Duitsers gevangen genomen en ter dood veroordeeld. Juist vóór de doodstraf werd voltrokken werd hij door de Russen bevrijd. Een andere gedecoreerde is Juffr. T. Guljer, die 70 piloten naar België wist te leiden door deze mannen te laten doorgaan voor Nederlandse doofstommen. (Den Haag, Aneta, 4.9).

DOODKISTEN-INDUSTRIE.

De Regering en de Nederlandse banken steunen een nieuwe Nederlandse onderneming met een bedrijfskapitaal van 1 milioen gulden die doodkisten van bakeliet gaat maken. Deze kisten worden volgen een speciaal procedé gemaakt zodat zij duurzamer zijn dan de veel duurdere eiken doodkisten. Men zou hierdoor belangrijk kunnen besparen op de invoer van buitenlands hout. (Den Haag, Aneta, 4.9).

LUCHTVAART-ACCOORD.

Uit betrouwbare bron wordt bevestigd dat de Nederlandse Regering inderdaad een bilateraal luchtvaart-accoord met de Verenigde-Staten in overweging heeft genomen; de onderhandelingen zijn echter nog niet begonnen; en ook de datum is nog niet bepaald (Den Haag, Aneta, 5.9).

MEER TOMATEN.

De Britse autoriteiten hebben toestemming verleend 1000 ton Nederlandse tomaten voor 7 September te importeren. Hierdoor is de situatie voor de Nederlandse tomaten kwekers, die met een groot teveel bedreigd waren aanzienlijk verbeterd (Amsterdam, Aneta, 5.9)

VOOR DE WINTER.

Een sterke verbetering in de Nederlandse suiker- en kolenproductie maakt het mogelijk de rantsoenen voor de tweede helft van September te verhogen. Per persoon wordt 1 kg. meer verstrekt en per huishouding 3 mud kolen om op te slaan voor de winter. Voordien waren 6 mud kolen per gezin beschikbaar. (Amsterdam, Aneta, 5.9).

VAN BANKIER TOT BURGEMEESTER.

De bladen melden dat Dr. Arnold J. Dailly, directeur van de Nederlandse Bank binnenkort benoemd zal worden tot burgemeester van Amsterdam. (Amsterdam, Aneta, 5.9).

CONSTELLATION VOOR DE KLM

Het eerste Lockheed Constellation vliegtuig van de KLM is Woensdag in Amsterdam aangekomen. (Amsterdam, Aneta, 5.9).

MGR. MANGERS NAAR NEDERLAND.

Mgr. dr. J. Mangers Apostolisch Vicaris van Oslo (Noorwegen) komt binnenokrt in ons land. Zijn Doorluchtige Hoogwaardigheid zal zijn intrek nemen in het St. Olavsruis te Bussum.

JAPANNERS VERKOCHTEN NED. OORLOGSBUIT.

Verscheidene Japanse instellingen op Java, die zich belastten met de verwerking van huiden, hebben in strijd met de capitulatiebepalingen uitverkoop op grote schaal gehouden. Zij hebben de huiden tegen abnormaal lage prijzen van de hand gedaan aan bevriende opkopers, die er enorme winsten voor maakten.

Dit betekent een aanzienlijke schadepost voor de regering. In totaal werden ruim 100.000 koeienhuiden illegaal verkocht en 200.000 geitevellen. Deze voorraden vertegenwoordigen totaal een waarde van meer dan een millioen gulden Ned. Ind. Courant.

EEN PHILIPS-VESTIGING TE SITTARD.

Het Philipsbedrijf te Eindhoven werkt nu met 20.000 mensen. Mede in verband met de vernielingen tengevolge van de oorlog worden thans buiten Eindhoven nieuwe vestigingen in het leven geroepen. Zo is te Sittard een Philips-vestiging gekomen, waar een montage-atelier voor de radiobuizen is geopend. Op het ogenblik zijn er 60 meisjes werkzaam, maar dit aantal zal tot 230 kunnen worden uitgebreid.

DE NAKAMURA-SCHAT.

Carla Wolf, het Eurasische meisje, dat betrokken is in de diefstal van de Nakamura-schat is tot acht maanden gevangenisstraf veroordeeld. Het meisje bekende dat zij voor 4 millioen dollar gestolen had van haar minnaar den Japansen kapitein Hirosji Nakamura, die voor een bedrag van 32½ millioen dollar aan goud en juwelen gestolen had. Carla had het grootste gedeelte van haar deel begraven in de tuin van Chinese vrienden. De zaak lekte uit doordat zij er op roemde rijker te zijn dan een Koningin.

AMERIKAANSE MARINE-ATTACHE'S MOETEN DE SOVJET-UNIE VERLATEN.

Op verzoek van de Russische regering hebben de Noordamerikaanse marine-attaché's de steden Archangel en Wladiwostok verlaten. De attaché in Odessa is daar achtergebleven om de zaken, verband houdende met Unrra-schepen te behartigen. De Sovjet-autoriteiten hebben hun toestemming nog niet verleend voor het openen van Noordamerikaanse consulaten in andere steden van de Sovjet-Unie. De Noordamerikaanse vertegenwoordiging in de Sovjet-Unie is thans beperkt tot de ambassade te Moskop, de marine-attaché te Odessa en een consultaat te Wladiwostok.

POST VAN SINT MAARTEN.

De RPD meldt:

Naar aanleiding van het voorstel om correspondentie van Sint Maarten te vergemakkelijken door met hetzelfde wekelijkse vliegtuig retour-antwoord mogelijk te maken, is bij onderzoek gebleken, dat, ten eerste, daarvoor nachtvliegen zou nodig zijn, of overnachten van de bemanning en, ten tweede, het post-personeel op Sint Maarten overwerk ... moeten verrichten of Zondag-arbeid, hetgeen per jaar ... reeds ruim 2000 gld. zou ...ren.

Deze biezondere maatregelen zouden moeten worden getroffen ... voor enkele personen, ... Sint Maarten (St. Eustatius ... Saba ontvangen de post per boot) die bovendien telegraaf en ...foon ter beschikking hebben ... dien biezonder dringende ... binding gewenst zou zijn.

— De „Exchange Telegraaf" meldt uit Parijs, dat heden ... de vier Ministers van ... landse Zaken een bijeen... zullen beleggen.

In het pakjés-paradijs van het Centraal-Station

Bruin goud uit Amerika.

De verslaggever van het Algemeen Handelsblad schrijft:

Gaat u achter elkaar staan, dames en heren! En alstublieft een gangetje in het midden vrijlaten! En ook op de trap wat ruimte laten, vooral rechts blijven staan, zoveel mogelijk achter elkaar!

Zo vermaant de ambtenaar, die in het postkantoor, ondergebracht in het Centraal Station te Amsterdam moet voorkomen, dat het publiek één compacte massa wordt, die alle toegangen verstopt.

Het gaat hier om de pakketten, in hoofdzaak Amerikaanse de veelbegeerde en veelbesproken pakketten! Al deze mensen hebben een oproepingskaart thuisgekregen nu hebben zij zich gehaast naar het Centraal Station, geduldig staan zij in de rij te wachten, tot zij aan de loketten deze kaart kunnen inwisselen tegen de label, die aan het voor hen bestemde pakket was vastgehecht. Dan scharen zij zich in de tweede rij, links in de gang, een rij die zich voortzet langs de trap naar boven, vaak tot op de zolder. Een dikke rij, waarvan telkens een plukje wordt toegelaten in de zaal waar elk zijn of haar pakket in ontvangst neemt. Tegen betaling van invoerbelasting en accijns, die sedert 1 Mei voor de geschenken geldt. Dat zijn nog niet eens de officiële invoerrechten, want die zijn veel hoger en bedragen voor manufacturen bijv. 18 à 20% van de waarde, voor delicatessen en conserven 25 à 30%. Nu betaalt de gelukkige geadresseerde nog maar 4%.

Deze douane-formaliteiten veroorzaken vertraging in de aflevering maar zij is onvermijdelijk. Vroeger, vóór Mei, stonden vaak nog meer mensen te wachten dan nu, maar toen konden er ook meer worden opgeroepen. Men heeft eens een dag van 4009 pakketten gehad: toen strekte zich een queue van vier of vijf man dik buiten het gebouw uit voorbij de deur van de Koninklijke wachtkamer. Op het ogenblik kan het kantoor ongeveer 2000 mensen per dag verwerken maximaal.

„Achter elkaar alstublieft, dames en heren"! luidt weer het vermaan. In het trappenhuis weerklinken stemmengeroes en het geluid van vele voetstappen op de stenen vloer. De gehele morgen bevinden zich 300 à 400 wachtenden in de gang en op de trappen. Telkens komt iemand voorbij, die een pakket draagt.

Aan het einde van de gang boven opent zich voor de wachtenden het lokaal, waar de uitdeling plaats heeft. „Uw kaart alstublieft?" Hoeveel douanerechten staan er op? Dan wordt betaald: klaar. De ambtenaren dragen de pakketten aan. Achter hen liggen nog meer zalen. Daar wordt gesorteerd. Pakketten uit de Verenigde Staten, **uit West-Indië**, uit Zweden en Zwitserland en nog meer landen. Grote pakketten en dito van middelmatige omvang. Soms staat het adres met grote, dikke teerletters op een zijkant gepenseeld, soms met blauw of rood potlood, soms keurig geschreven op etiketten, soms geklodderd, soms getypt, een eindeloze variatie. Met welke gevoelens zouden deze adressen zijn aangebracht? Gevoelens van dankbaarheid, zorg (genegenheid, liefde of ook wel nuchterweg zakelijke gevoelens. Lang niet op alle pakketten staat terecht: giftparcel. Achter het filantropisch uiterlijk gaat helaas nog wel eens een handelstransactie schuil, een die door de na-oorlogse toestand in Nederland en de na-oorlogse mentaliteit de vorm van een zwarte-handelstransactie aanneemt. Het is de taak van de douane hier in te grijpen. Als zij een pakket in handen krijgt, dat de gerede verdenking opwekt slechts een geschenk in schijn te zijn, opent zij het. Dat leidt soms tot verrassende ontdekkingen. Wie kan aannemen, dat een gezin verlegen zit om 40 zeemen lappen? En ook rookartikelen worden natuurlijk belast. Het is overigens niet met de stukken te bewijzen, en cijfermateriaal staat uiteraard niet ter beschikking, maar men kan gerust aannemen, dat een deel van de geschenken terecht komt bij de mensen, die u een pakje Chesterfield kunnen aanbieden voor zeven of acht gulden of meer — dat hangt van de aangevoerde hoeveelheid af.

Overigens zijn de zalen een waar postzegelparadijs. Voor een liefhebber, die zijn oog langs de pakketten laat gaan, om van te watertanden. Elk paradijs echter heeft zijn verboden vruchten.

En onder in het gebouw, gelijkvloers, bevinden zich de zakken, zoals zij van buiten worden aangevoerd: per dekschuit, die tweemaal 's weeks uit Rotterdam gekomen met Amerikaanse pakketten, aan de overkant meert, per spoor of vliegtuig wat de pakketten uit Denemarken, Italië, Zwitserland of van elders betreft. Maar dat zijn er slechts 200 per dag. De hoofdstroom komt uit Amerika. Daar liggen ze dan, stapels zakken tot aan de zoldering. Men loopt er als door catacomben. De lampen schijnen met haar gele licht op hoekige en bultige somberkleurige bergen van zakken. Allemaal zijn ze van ongeveer dezelfde kleur, allerlei nuances van bruin tot grijsbruin en donkergrijs. Er hangt een geur als in een groot ruim, men kan zich diep onder in een schip wanen. Elke zak bevat vier of vijf pakketten gemiddeld: hier liggen dus tienduizenden pakketten. Dank zij het feit dat de pakketpost in het binnenland nog niet werkt, is er ruimte voor. Een smalle gang tussen twee hoge wanden van weefsel is door het dienstdoend personeel de loopgraaf genoemd. Hier is dus de schatkamer, waarin bruin goud ligt opgeslagen, en waaruit elke dag wordt geput voor de onverzadigbare stroom daar op de gang en in het trappenhuis.

Het loopt tegen half een. Nu staat er nog maar een queue van tien meter. De trap is vrij. Even opluchting. Maar 's middags neemt de drukte weer toe.

Zo ontvangt Amsterdam zijn 1500 à 2000 pakketten per dag.

HOOG BEZOEK OP DE OPENBARE LES.

door

Marijke Schütte.

Mijnheer van Meerten had ons verteld van zijn plan een Nederlandsche School te adopteren en daar de Gouverneur Woensdag onze school zou bezoeken was het juist een prachtige gelegenheid Z.E. van ons plan te vertellen.

Om 9 uur zou hij komen!

Tien over half negen stond de hele school in het Gymnastieklokaal; de kleintjes zaten natuurlijk vooraan.

Rechts in de hoek stond de piano, waaraan Mevr. Van Meerten zat, die ons bij het zingen zou begeleiden.

Links langs de piano stond het katheder en daar naast op het podium stonden vier stoelen, twee aan twee achter elkaar.

Achter in de zaal en bij de deuren stonden de mama's en de papa's, die vanwege de openbare les op school waren en voor het bezoek van Z. E. ook mee mochten naar de zaal.

Tijdens het wachten op de Gouverneur hebben we liedjes gezongen, om in de stemming te komen, zei Mijnheer Van Meerten.

Toe klonk het ineens door de zaal:

„De Gouverneur!"

En het was waar, want even later verscheen Mijnheer Van Meerten vergezeld door een viertal Heren, waaronder wij den gouverneur herkenden, in de deuropening. Mijnheer Van Meerten leidde de Heren naar hun plaats, en goed en wel bij het katheder aangekomen, hief hij zijn hand op en uit volle borst klonk het Wilhelmus.

Vervolgens heette Mijnheer Van Meerten den Gouverneur, den Gezaghebber, den adjudant van den Gouverneur en mijnheer Winters van harte welkom en was blij, dat hij Zijne Excellentie in zo een mooie school als de Julianaschool kon ontvangen. Hierna zette hij ons plan van de apodtatie uiteen en gaf toen het woord aan mij en ik zei het volgende: „Excellentie, Mijnheer de Gezaghebber, Dames en Heren jongens en meisjes.

Mijnheer van Meerten heeft mij gevraagd, hier in enkele woorden iets te vertellen van ons plan een Nederlandse school te adopteren.

Wanneer een ouderpaar een jongen of meisje als hun zoon of dochter aanneemt betekent dit, dat zij dit nieuwe kind als het hunne beschouwen.

Wanneer de Julianaschool een school in Nederland aanneemt, betekent het dat de kinderen van die school beschermd zullen worden als zusters en broers. Zij hebben onze hulp broodnodig. De winter komt aan, het zal koud worden. En dan zullen onze landgenoten in het plaatsje Putten op de Veluwe onze hulp wel erg hard nodig hebben.

Mijnheer van Meerten heeft reeds een brief aan den Burgemeester van Putten geschreven.

Wij hebben gehoord, hoe daar vlak voor de bevrijding van ons Nederland, bijna alle mannen door de bezetters zijn doodgeschoten.

Vele toekomstige medeleerlingen zullen dus geen vader meer hebben.

Stel je eens voor, kinderen zo oud als wij, misschien allen wel zo gezond als wij, die als ze thuis komen of uitgaan, nooit kunnen zeggen „Dag Paps". Deze kinderen hebben onze liefde wel erg hard nodig.

Wij kunnen hun beiden geven, want waar een wil is, is een weg.

Wij zullen direct na de vacantie als er meer bekend is over de behoeften direct aan het werk gaan. Wij kunnen hun beiden geven, want waar een wil is, is een weg.

Wij zullen vrienden en vriendinnen krijgen in het kleine Putten. Wij zullen hun schrijven en zij zullen ons terugschrijven. Zo zal er een vriendschapsband ontstaan tussen de Julianaschool en de school in Putten, die we nu nog maar X noemen.

Zij de naar Nederland gaan, kunnen die school gaan bezoeken. De bedoeling is, dat jullie voor die kinderen zorgt. Wij zullen kleren die te klein zijn geworden sturen en schoenen.

Maar de kleren mogen niet gescheurd of verlegen zijn en de schoenen moeten heel zijn.

Wij wilden een brief aan de hoofdonderwijzer zenden om te vragen wat de kinderen nodig hebben. Maar ze zullen wel verlegen worden, daar in Putten, met die plotselinge hulp uit Aruba en niet precies zeggen wat ze wel allemaal nodig hebben en hoeveel. Heeft een meisje b.v. twee jurken nodig, dan zegt ze natuurlijk één. Dus jullie kunt van alles brengen van de leeftijd 6 t/m 15 jaar toe, aan de leerlingen van de toekomstige 9de en 10de klas.

Wie dat zijn moeten jullie maar afwachten 9 en 10 brengen zelf natuurlijk ook kleren en schoeisel mee. Al'es wordt dan in een grote kist gestopt, met bestemming school X te Putten, Veluwe Gelderland.

Denk er aan, wat jullie brengt moet goed zijn, want half helpen is niet helpen. En wij hopen dat ieder mee zal helpen de kinderen van school X in Putten aan te kleden voor een koude winter. Ik dank U wel."

Er werd een krans bloemen in de vorm van een hoefijzer aangeboden, die Mej. Aletrino had gemaakt, ook een text van de liederen, die we zouden zingen.

Beiden werden aangeboden door twee meisjes van de eerste en tweede klas.

De Gouverneur vond ons plan prachtig en was blij, dat onze school het initiatief genomen had. De Gouverneur zei, dat we geen beter plaatsje konden uitzoeken voor ons doel dan Putten. Hij dacht wel, dat de kinderen meer dan genoeg zouden krijgen.

Daarna leidde Mijnheer Van Meerten Z. E. met gevolg alle lokalen rond, waarna Z. E. de school verliet. (De Poort).

SPORT

DE CURAÇAOSE OVERWINNING OP GRONINGEN.

Hato hield zijn heiligdom schoon.

Over de voetbalwedstrijd Curaçao-Groningen, welke Woensdag te Groningen gespeeld werd, is nog het volgende geseind:

Het eerste kwartier was voor Curaçao. Uit een vrije schop werd na acht minuten het enige doelpunt gemaakt. De Curaçoaënaren hielden het overwicht zodat de Groningse verdediging geen vat kon krijgen op het snelle en spectaculaire spel van de Westindiërs.

Na de rust kwam Groningen gevaarlijker opzetten. Herhaaldelijk werd het doel van de gasten belegerd, doch keeper Hato bleef prima werk leveren en slaagde erin zijn heiligdom schoon te houden. In het midden van de tweede helft plensde een flinke regenbui op het veld waardoor het tempo enigszins vertraagde.

De wedstrijd was en bleef attractief en terwijl Groningen alles op alles zette om de gelijkmaker te plaatsen verdedigden de Curaçaoënaren hun doel met vier tot zes man. Zo kwam het einde.

De Curaçaose spelers werden voorgesteld aan den Commissaris van de Koningin in de provincie Groningen en zijn ontvangen op het stadhuis van Groningen.

TELEGRAM UIT GRONINGEN.

Het bestuur van de C.V.B. verstrekte ons een afschrift van het volgende telegram, dat uit Groningen ontvangen werd:

„De navolgende ware CVB jongens berichten hierbij, dat zij niets met Guillermo Rosario te doen willen hebben. Staan achter hun leiders. Bovendien Viejou sedert zeven Augustus bij zijn jongens. Alle onaangename geruchten vreemde indruk verwekt, betreuren houding zogenaamde sportlieden thuisfront.

Hadden krachtige sportieve ruggesteun eerder verwacht dan lafhartige onsportieve aanval in de rug. Het gaat ons allen goed, stemming best. Hebben de algemene sympathie Nederlands publiek. Getekend te Groningen 4 September 1946. Verzoeke publicatie wel bevriende zaken tevens Amigoe en Beurs.

Pietersz, Berkenveld, Coffie, Heyliger, Vlinder, Coffie, Juliana, Bernabela, Grovell, Giribaldi, Mercera, Jansen, Hato, Matrona, Nepomuceno, Korps, Confesor, Jansen en Vos.

Hartelijk dank uw telegram. Vertrekken Donderdagochtend naar Heerlen. Spelen 8 September in Brunssum. Oprechte groeten aan familie, kennissen, vrienden. (w.g.) Viejou. Van Rosberg, Willems.

Noot van de Redactie: Heerlen, waarheen de voetballers gisteren vertrokken zijn, ligt in de Zuidoostelijke hoek van de provincie Limburg. Iets ten Noorden ervan ligt het kleine plaatsje Brunsum waar vermoedelijk een sportveld is. Daar zal Zondag de wedstrijd tegen het elftal van de mijnstreek gespeeld worden.

UIT DE PERS

De Stem van de West.

Aan het te Amsterdam verschijnende blad „Indonesia" ontlenen wij het volgende:

Het verlangen naar zelfbeschikkingsrecht openbaart zich thans ook in de West. Een commissie van de Staten van Suriname en Curaçao arriveerde vorige maand in Nederland, om het Nederlandse volk en zijn regering op de hoogte te stellen van hetgeen daar leeft. Binnen de mogelijkheden van de grondwet eist men in het inwendig bestuur dusdanige veranderingen, dat aan de wens van de volken van deze gebieden, om medeverantwoordelijkheid te bezitten, wordt tegemoetgekomen.

Men stelt zich een bestuur voor, hetwelk verantwoording schuldig is aan de volksvertegenwoordiging.

Wanneer men de stemmen van deze missie beluistert dan merkt men sterk de drang, om zelf de hand aan de ploeg te slaan. Het vertrouwen in eigen kunnen treedt naar voren. Men wenst het land niet weer bestuurd te zien door mannen, die er vijf jaren blijven en dan weer vertrekken. Een trekkerssysteem, dat altijd in een koloniaal land wordt toegepast. Neen, het land moet bestuurd worden door de zonen en dochters van het land zelf. Het volk wil zelf de verantwoordelijkheid dragen. De eis, om over zich zelf te beschikken, wordt hier gehoord. Weliswaar binnen de mogelijkheden van de grondwet. **Maar dit is een stap in de richting van de democratie**, al is dit nog niet de democratie zelf, aldus de Curaçaose woordvoerder Da Costa Gomez.

Bovengenoemde heer Gomez liet echter duidelijk weten, dat men zich in de West met vooruitzichten alleen niet tevreden zal stellen. Hij verwachtte dan ook, dat reeds binnen 4 maanden Curaçao een aan haar volksvertegenwoordiging verantwoordelijk bestuur zal krijgen. Dit bestuur zal uit een aantal vertrouwensmannen bestaan, die door den Gouverneur-Generaal zullen worden aangesteld.

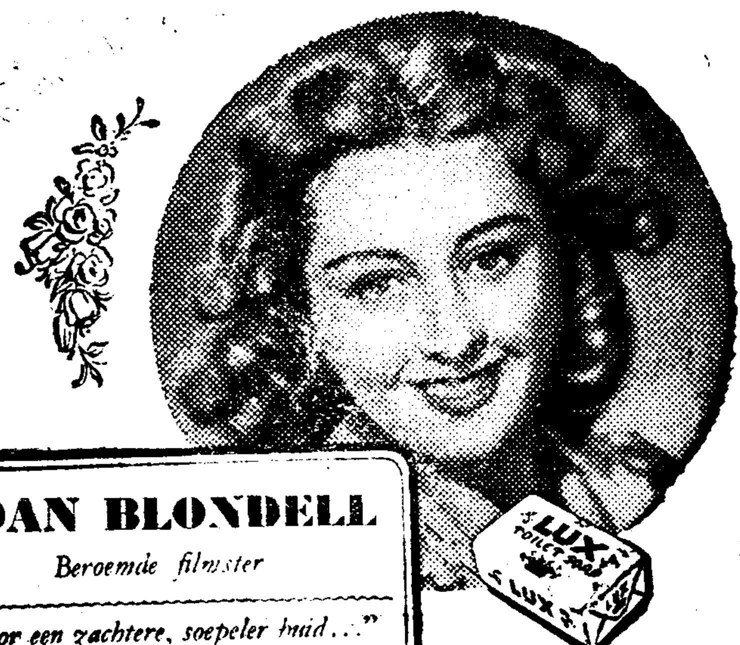
Het is verheugend, dat de Nederlandse regering een gewillig oor heeft willen verlenen aan deze missie uit de West en de missie huiswaarts keert met beloften voor de nabije toekomst. Hopelijk zal de Regering haar belofte dit keer meer getrouw zijn, dan zij dit deed t.o.v. Indonesië. Maar de volken van Suriname en Curaçao zullen zeker ook lering trekken uit de Indonesische quaestie en het verband zien tussen de Indonesische zaak en de hunne.

Want terwijl aan het Indonesische volk in 1936 geweigerd werd, te spreken over eventuele veranderingen, wordt thans aan de West reeds na 4 weken de toezegging gedaan van wijzigingen in het bestuur. Onder druk van de moeilijkheden met Indonesië kon de regering niet anders dan toegeeflijk zijn tegenover de West. En deed zij haar beloften. In hoeverre zij haar beloften zal nakomen, zal de toekomst uitwijzen. Maar zeker zal dit voor een belangrijk deel van de houding der volken van Suriname en Curaçao afhangen. Zij zullen kracht achter hun eisen moeten zetten. Zij zullen moeten inzien, dat een bewust volk, georganiseerd in een sterke nationale beweging, voorwaarde is voor het verkrijgen van een plaats in de volkengemeenschap.

Het Indonesische volk heeft de bittere ervaring opgedaan, dat vrijheid niet cadeau gegeven wordt, doch — en dat hebben wij gezien — slechts na harde strijd en vele offers verkregen kan worden".

Laatste Nieuws

— **De zeeliedenstaking** heeft zich uitgebreid in de kusthavens van de Verenigde Staten, zodat thans 2534 schepen aan drie kusten vastgehouden worden. Alleen in de haven van New York liggen 534 schepen vast, voorts 350 in andere havens aan de kust van de Atlantische Oceaan, 450 in de havens aan de Golfkust en 1200 in havens aan de Westkust.

Zwenkt Japan naar rechts of naar links?

Het leger heeft zijn populariteit verloren.

De door de beste kenners van de Japanse verhoudingen, reeds lang gekoesterde vrees, dat het politieke leven in dit land een plotselinge zwenking naar rechts of naar links zal maken, is de laatste weken nog gestegen. Toen Japan capituleerde bevonden zich ongeveer 3.400.000 militairen en anderhalf millioen Japanse burgers in de overzeese gebieden, die door de Japanse troepen bezet waren. Rond drie millioen daarvan zijn inmiddels gerepatrieerd, maar hun terugkeer in hun vaderland heeft de daar heersende noden — werkloosheid, voedselschaarste en algemene onrust — nog doen toenemen. Tot op het moment, waarop het keizerlijk bevel de wapens neer te leggen gegeven werd, hadden de meesten dezer mensen persoonlijk geen militaire nederlaag medegemaakt.

Zij herinnerden zich slechts een reeks van militaire successen. Geen wonder, dat zij nog steeds geloven in „het onoverwinnelijke Japan" en dat zij, wanneer er troebelen zouden ontstaan, een dankbaar materiaal zouden zijn in de handen van de vroegere militairisten, die weliswaar van hun macht beroofd, doch geenszins bekeerd zijn.

Het is natuurlijk dwaasheid te veronderstellen, dat Japan binnen afzienbare tijd zijn veroveringspolitiek zou kunnen hervatten. De mogelijkheid van een fascistische coup d'état kan niettemin niet geheel en al worden uitgeschakeld.

Zwenking naar links waarschijnlijk.

Het Japanse leger heeft zijn vroegere populariteit echter verloren, omdat het behouwd wordt als de oorzaak van de rampen, die het land hebben getroffen. Een zwenking naar links van de millioenen werkloze, hongerende Japanners is dus waarschijnlijker dan een zwenking naar rechts.

Hoewel de communisten bij de in April jl. gehouden verkiezingen slechts drie hunner geestverwanten, tot lid van de Japanse Rijksdag gekozen hebben gezien (destijds verwachtten zij ook niet meer, naar men mij heeft verzekerd) zijn zij thans ononderbroken doende hun aanhang uit te breiden. De voedselvoorraden in de steden zijn lager dan ooit tevoren. Japan placht voorheen ongeveer het vijfde deel van zijn voedsel te importeren. Daarvan is nu geen sprake meer. Bovendien is de rijstoogst van verleden jaar schraal uitgevallen. Het gevolg is dat het gemiddelde rantsoen thans het aequivalent van ongeveer duizend calorieën per persoon bedraagt.

In Tokio is het peil van de voeding nog omstreeks twintig procent lager en in andere steden is de toestand weinig beter. De drie millioen monden, die er de laatste tijd bij zijn gekomen en die ook gevuld moeten worden, hebben de voedselschaarste nog verergerd. Werkloosheidscijfers zijn in Japan niet gemakkelijk vast te stellen, aangezien elke familie zorgt voor haar eigen werkloze leden.

Maar de regering heeft onlangs geschat, dat de helft van de werklozen geen werk zoekt, omdat de mensen op hun te laag rantsoen niet in staat zijn regelmatig arbeid te verrichten. Dit is in het bizonder merkbaar onder de mijnwerkers. De kolenproductie is dan ook zeer sterk gedaald, tengevolge waarvan heel de zware industrie in ernstige mate is getroffen.

Stakingen aan de orde van de dag.

Stakingen en demonstraties zijn aan de orde van de dag. Nog niet zo lang geleden werd zulk een demonstratie, welke een zeer rumoerig verloop had, georganiseerd juist buiten de door het volksgeloof geheiligde terreinen rondom het keizerlijk paleis. In verband hiermede heeft Generaal MacArthur onlangs in een scherp gestelde dagorder gewaarschuwd tegen „een toenemend streven naar georganiseerd geweld en gewelddadige intimidatie".

In dit verband loont het de moeite het geval van de „Yomiuri Shimbun", een van de grootste kranten van Tokio, te vermelden. Onmiddellijk na de oorlog kwamen de employees van dit dagbad in opstand tegen de leiding daarvan, die de krant had beheerd en geredigeerd in overeenstemming met de aanwijzingen van het leger, en benoemden hun eigen hoofdredacteur en directeur. De „Yomiuri Shimbun" begon daarna echter zo fel uit te pakken tegen de rechtse neigingen van de regering, dat Generaal MacArthur zich genoodzaakt zag den hoofdredacteur en voornaamste redactieleden te ontslaan, en de rest van het personeel te waarschuwen, dat als zij zich niet beter beheerste, de krant zou worden verboden.

Kort daarop heeft MacArthur in Tokio een persconferentie belegd, waarop hij den Japansen journalisten een lesje heeft gegeven, hoe zij hun bladen behoorden te redigeren in het belang van de democratische vrijheid.

Sindsdien hebben de redacties in Tokio zich gehaast hun wijze van schrijven te herzien. Maar daardoor zijn de oorzaken van de heersende ontevredenheid niet weggenomen.

Het feit, dat er nagenoeg niets gedaan is om de ruïnes in Tokio en de andere grote steden te herstellen, draagt er uiteraard niet toe bij de stemming onder de bevolking te verbeteren. Kilometers achter elkaar zijn eens welvarende en propere straten, daaronder zelfs de befaamde „Ginza", de Kalverstraat van Tokio, herschapen in stoffige puinhopen, die voortdurend herinneren aan Japans smadelijke val.

Rijksdag doet weinig of niets.

De Japanse Rijksdag heeft van zijn kant tot nog toe ook weinig of niets uitgevoerd. Dit lichaam bestaat sinds de verkiezingen van April jl. voor een groot deel uit liberalen van het slag, dat omstreeks 1920 veel te vertellen had. Maar er zijn ook talrijke kleine fracties, die geleid worden door personen, die alleen maar bedacht zijn op eigen voordeel.

Over het geheel heeft de Japanse Rijksdag dan ook weinig anders gedaan dan gekibbeld met den minister-president Yosjida over het ontwerp voor de nieuwe grondwet, dat naar veler vermoeden, is opgesteld door de Noordamerikanen. Zij, die mogelijk de beste politieke leiders van het land zouden zijn, houden zich op de achtergrond, omdat zij bang zijn zich te compromitteren door een te nauwe samenwerking met het bezettingsleger.

Naar het oordeel van ervaren waarnemers zal de situatie eerst gunstiger worden wanneer men erin slaagt de Japanse handel en industrie weer op gang te brengen. Daartoe moet Japan weer kunnen exporteren. Wat Japan op het ogenblik uitvoert, gaat uitsluitend naar Amerika en de Amerikaanse autoriteiten zien er op toe, dat er niet meer wordt uitgevoerd dan strict noodzakelijk is voor de betaling van voedsel en ruw materiaal. Engelse koopvaardijschepen worden niet in Japan toegelaten en alle pogingen om MacArthur in dit opzicht tot andere gedachten te brengen hebben tot nu toe gefaald.

(Uit „De Tijd")

PIJN IN DE HEUP.

Het aanhouden van de pijn wijst er op, dat het niet lauter vermoeidheid is.

Het is noodzakelijk de schadelijke bestanddelen (zoals urinezuur) die waarschijnlijk de oorzaak zijn van Uw pijnen te verwijderen.

Hiervoor is het aangeraden een bekend snel werkendmiddel te gebruiken: de Witt's pillen voor de nieren en de blaas.

Met behulp van de Witt's pillen zullen de genoemde schadelijke stoffen, verwijderd worden van Uw organisme. Omdat dat middel een directe uitwerking heeft op de nieren bewerken de meest belangrijke verwijderingsorganen.

Koopt een flesje de Witt's pillen voor de nieren en de blaas.

50 Jaren succes.

In flessen van twee grooten met 40 en 100 pillen.

De Westindische Gids, Juli/Augustus 1946, bevat een uitvoerige uiteenzetting over de afgelopen oorlogsjaren, geschreven door onzen hoofdredacteur. Achtereenvolgens wordt behandeld wat op militair en aanverwant gebied werd gedaan, mede door onze bondgenoten. De beveiligingsmaatregelen en luchtbeschermingsdienst, de maatregelen van ons gouvernement (voedselcommissie, hamsterbesluit enz.), de stichting van een nieuw departement van Landbouw, Veeteelt en Visserij door Gouverneur Kasteel, het interneringskamp enz. Ook aan wat de olie op Curaçao en Aruba deed wordt verhaald.

De bevolkingsaanwas en hoe geestelijk en materieel steun werd verleend, hoe het politieke leven zich ontwikkelde, hoe op sociaal gebied veel tot stand kwam (Wit Gele Kruis), wat er voor de zeelieden werd gedaan en welke mensen kwamen en gingen (o.a. Prinses Juliana en Prins Bernhard). De verschillende kerkgenootschappen passeren de revue, evenals het culturele leven, de pers en radio, het onderwijs, volkswoningbouw, verkeer en economie enz.

Het relaas beslaat ongeveer zestig bladzijden en is een door de WIG-redactie gemaakt excerpt van een langer schriftuur van Dr. Hartog.

De schrijver verzoekt ons het volgende erbij aan te tekenen:

Bij de herschrijving om het stuk in te korten i.v.m. de papierschaarste zijn enkele onjuistheden in het stuk geslopen, zoals Postharmonie in plaats van Politieharmonie; Rooi Canarie instede van Rooi Canaja of Rio Canario; Suikertuintje moest zijn Zuikertuintje. Papiamentsch voor Papiament; gezaghebbers der drie bovenwindse eilanden in plaats van gezaghebber en ondergezaghebbers; van landskinderen, dat een vaste uitdrukking is geworden, heeft men zonen van het land gemaakt. Zo zijn er nog enkele eigenaardigheden en niet bestaande afkortingen die de lezer vanzelf corrigeert. De reden waarom ik evenwel enkele correcties plaatsen wilde is dat op blz. 220 achter de zin: „Beiden waren integere mannen" — een vraagteken is gekomen. Uit de zinsorde blijkt het al, maar omdat er hier teveel mensen zijn die geneigd zijn alles ten kwade uit te leggen, wilde ik erop wijzen dat dit vraagteken er natuurlijk niet behoort.

The Christian Heritage in America, door **George Hedley,** MacMillan, New York, $ 2, 177 blz.

Dit boekje getuigt van een ruime visie, die men in de Verenigde Staten vaak en bij ons te weinig aantreft. De schrijver weet — en dit is typisch voor Noordamerikaanse berichtgeving en journalistiek — op een uiterst objectieve manier allerlei godsdienstige richtingen achtereenvolgens te beschrijven zonder op die eigenaardig Nederlandse manier meteen in een apologie voor eigen opvatting te vervallen. Beschreven worden: Joden, Orthodoxen, Katholieken, Lutheranen, Presbyterianen, Episcopalen, Congregationalisten, Baptisten, Quakers, Methodisten, Christusdiscipelen, Vrijdenkers, „Revivalists", waarna nog enkele samenvattende hoofdstukken volgen. Zonder in statistieken te vervallen, weet de schrijver — die Doctor in de godgeleerdheid van de Pacific School of Religion is en thans professor in de economie is! — de sfeer van al deze richtingen te beschrijven. Hij begint met de Joden, niet omdat dit tot de „christian heritage" gerekend kunnen worden, maar omdat hun oorsprong en opvatting de grondslag was, waaruit het Christendom voortwelde, getuige Pius XII's woord: „Geestelijk zijn wij semieten".

De profeten gaven het signaal voor sociale rechtvaardigheid; de priesters wezen op de plichten van eerbied en nederigheid en de apocalyptici, die in het geheim hun werken schreven leerden de Joden, hoe onderdrukking tot wijsheid en gewelddadige nederlaag overwinning wordt.

De Orthodoxen vormen een wezenlijk deel van de Verenigde Staten, waar de Griekse, Russische, Armeense, Koptische, Syrische, Roemeense en Bulgaarse kerken vertegenwoordigd zijn. Merkwaardig noemt Hedley het, dat de buitenstaander deze groepen zo weinig kent. Iedere Protestant heeft wel eens een katholieke dienst bijgewoond en een katholiek veelal voor begrafenis of trouw ook wel eens een of andere niet-katholieke dienst. Met de Orthodoxe kerken is het anders: stille teruggetrokkenheid en zoeken naar het antwoord op Pilatus' vraag „Wat is waarheid?" is haar kenmerk. Meer naar de daad gaan de katholieken, aan wie Hedley een objectief verslag wijdt, waarbij hij van het niet-Rooms-katholieke standpunt uitgaat, dat al wat Christelijk is ook katholiek genoemd kan worden. Toch laat nij het daar niet bij en wijdt vervolgens waarderende woorden aan de ernst, de toewijding, de geleerdheid en de geestelijke hoogheid onzer Kerk. Hij prijst de predikanten — met name de Dominicanen — en sociale werkzaamheid.

Op deze wijze passeren, zonder veel omhaal, maar bladzijde voor bladzijde vol ernst beschreven, de verschillende groepen, behalve Mormonen en Christian Scientists, die hij buiten de eigenlijke stroom van de Noordamerikaanse Christenheid acht te liggen en naar Hedley's mening in een ander boek zouden moeten worden behandeld.

Ten aanzien van kerkeenheid neemt de auteur een eclectisch standpunt in.

Sport Rubriek.

„Officiële Mededelingen„ van „De Curaçaose Voetbalbond

WEDSTRIJD UITSLAGEN.

Finale Serie-Wedstrijden.

Van Zaterdag, 31 Augustus 1946:

Jong Holland — Jong Curaçao	1—1.

Competitie Junioren:

Jong Holland — S.I.T.O.	0—0.

WEDSTRIJD PROGRAMMA

RIF STADION.

HET STADION IS OP 8, 14, 15 en 22 September 1946 AFGESTAAN AAN HET COMITÉ VOOR HULPVERLENING VOOR DE SLACHTOFFERS IN SANTO DOMINGO, VOOR HET ORGANISEREN VAN SPORTWEDSTRIJDEN.

MUNDO NOBO

Competitie B-klasse: om 4.30 uur n.m.

Zondag, 8 September 1946:	S.I.T.O. — Veendam (Casper)
Zondag, 15 September 1946:	Zeemacht — M.Y.O.B. (Willems)
Zondag, 22 September 1946:	P.S.V. 1 — B.O.Y.S. 1

Competitie Reserve B-klasse: 10 uur v.m.:

Zondag, 8 September 1946:	M.Y.O.B. 2 — B.O.Y.S. 2 (Daantje)
Zondag, 22 September 1946:	Jong Curaçao 3 — Veendam 2

Junioren:

Zondag, 15 September 1946:	S.I.T.O. — Transvaal (Chacuto)
Zondag, 29 September 1946:	Veendam — Transvaal

ASIENTO-TERREIN.

Competitie B-klasse: om 4.30 uur n.m.

Zondag, 8 September 1946:	Asiento 1 — P.S.V. 1 (van Eerden)
Zondag, 22 September 1946:	Asiento 1 — M.Y.O.B. 1
Zondag, 29 September 1946:	Asiento 1 — S.I.T.O. 1

Overschrijving:

„S.I.T.O.": E. Borgschot en E. de Pool als gewone leden.

Het Curaçaos Elftal voor Landenwedstrijden ten bate van Santo Domingo:

Senior (Vitesse)
Joeri (J.H.) Sloop (J.C.
Eduarda (J.H.) Nicia (Vitesse) Calmes (J.H.)
Mercelina Veendam) Martis (J.H.) Lopez (Vitesse)
J. B. Nahr (C.S.C. P. Felipa (C.S.C)

Invallers: Salcede (SUBT), J. Pinedo (P.S.V.), Da Costa Gomez (J.C.), H. Blanken (C.S.C.), Mathilda (Vitesse), M. Pinedo J.C.), C. Boyé (J.H.), F. Jandroep (J.C.)

Het Curaçaos elftal speelt op Zaterdag 14 September 1946 om 4.30 n.m. tegen een Nederlandse Combinatie. Het Bestuur verzoekt eenieder zoveel mogelijk mede te willen werken tot het doen slagen van deze wedstrijden, waarvan de opbrengst geheel ten bate zal komen aan de slachtoffers van de aardbeving te Santo Domingo.

HET BESTUUR.